

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Koninie

2018
ROK ŚWIADECTWA KOŚCIOŁA

Biskup Juliusz Bursche

Polska historia Burschów zaczyna się od Johanna Gotthelfa Burschego (1803-1852), który osiedlił się w Turku w Królestwie Polskim, zakładając warsztat tkacki.

Bp Juliusz Bursche (1862-1942) syn Ernesta, pastora w Zgierzu, urodzony w Kaliszu. Studia teologii ewangelickiej w Dorpacie (Tartu, Estonia) a tam przyjęty do korporacji akademickiej **Konwent Polonia**. Wieloletni proboszcz parafii Świętej Trójcy w Warszawie, w 1904 r. mianowany generalnym superintendentem Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Królestwie Polskim, a następnie biskupem tego Kościoła. W 1915 został zesłany w głąb Rosji do Orenburga. W 1922 został odznaczony **Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski**. Jako zwierzchnik Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego był członkiem polskiej delegacji rządowej na konferencję pokojową w Paryżu po zakończeniu I wojny światowej.

Proponował przyznanie Polsce bez plebiscytu obszarów zamieszkałych przez etnicznie polskich luteranów na Mazurach i Górnym Śląsku. Po ogłoszeniu zaś plebiscytu namawiał Mazurów, by opowiedzieli się za przynależnością do Polski. W 1936 r. wydał **manifest do ewangelików polskich** potępiający ideologię hitlerowską. Misją biskupa Burschego było stworzenie silnego Kościoła luterńskiego w kraju rzymskokatolickim. Przez nazistów był postrzegany jako jeden z głównych renegatów niemieczyny w Polsce i pod koniec lat 30. XX w. był ostro zwalczany przez proniemiecką frakcję kościoła luterńskiego w Polsce. We wrześniu 1939 nie skorzystał z możliwości wyjazdu za granicę, lecz ewakuował się na wschód. Jako jeden z czołowych wrogów III Rzeszy już 3 października 1939 został aresztowany na terenie plebanii ewangelickiej w Lublinie i przewieziony na przesłuchania do Radomia, a następnie do głównej siedziby Gestapo w Berlinie. Został umieszczony w **obozie w Sachsenhausen** k. Oranienburga. Zmarł z wycieńczenia w szpitalu więziennym **Moabit**, wielokrotnie torturowany w czasie przesłuchań 20 lutego 1942 roku.

Żądam wszakże jednego: aby pastor nie pozwalał, żeby w jego działalności na urzędzie oddziaływały w sposób decydujący zagadnienia narodowe. Zadanie jego nie polega na głoszeniu ani polskości, ani niemieckości, lecz Ewangelii, tak Polakom, jak i Niemcom, jak również Polakom, którzy kiedyś byli Niemcami i noszą niemieckie nazwiska.

Bp Juliusz Bursche, 1918 rok

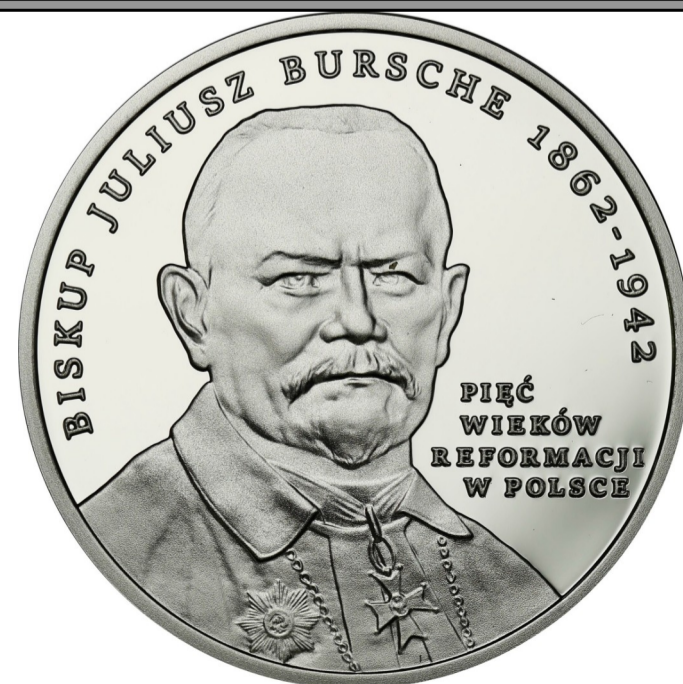
Odślonienie tablicy pamiątkowej na lotnisku mokotowskim w Warszawie ku czci poległych żołnierzy wyznania ewangelickiego

Rodzina Burschów

Opowieści o polskich ewangelikach

AUGUSTANA

Rewers monety wybitej z okazji 500 lecia Reformacji